

Warme William

Inspiratiegids handpop

Inhoud

1	Achtergrond	3
1.1	Wie is Warme William	4
1.2	Waarom	4
1.3	Soko	4
1.4	Lesmap	5
2	Aan de slag	6
2.1	Start	7
2.2	Voordelen van het gebruik van een handpop	8
2.3	Hoe gebruik je een handpop?	9
3	Inspiratie	11
3.1	Voorstelronde	12
3.2	Kringgesprekken	12
3.3	Verhaaltijd	12
3.4	Troosthoek	13
3.5	Allemaal nieuw	14
3.6	Gevoelscirkel	14
3.7	Brieven	15
3.8	Emotiekaarten	15
3.9	Verlieskoffer	16
3.10	Toneel	16
4	Anderen inspireren	18

1ACHTERGROND

1.1 WIE IS WARME WILLIAM

Warme William is iemand die écht naar je luistert. Het is iemand die je uitnodigt om te vertellen wat er scheelt, want praten helpt en kwetsbaarheid delen verbindt! En het leuke is dat iedereen zo'n Warme William kan zijn: een vriend, een ouder, een leerkracht...

Iedereen zit wel eens wat minder goed in zijn vel en dan is het fijn om te weten dat er een Warme William voor je klaarstaat. Een persoon die je kan vertrouwen, op wie je kan bouwen en iemand waar je alles tegen kan vertellen.

Elke school, organisatie, stad of gemeente die met kinderen en/of jongeren werkt, kan gebruik maken van deze campagne en alle bijhorende materialen.

De blauwe beer is de mascotte van de Warme William-campagne. Het Fonds GavoerGeluk lanceerde hem in Vlaanderen om het bespreekbaar maken van emoties te bevorderen.

1.2 WAAROM

1 op de 5 jongeren geeft aan zich niet goed in zijn vel te voelen. Onderzoek toont aan dat praten helpt om je terug beter te voelen. Helaas is het voor velen zeer moeilijk om te praten over die gevoelens en zich kwetsbaar op te stellen. En daar wil Warme William iets aan doen!

Warme William moedigt de 4 op 5 kinderen en jongeren die zich wel goed in hun vel voelen aan om te luisteren naar anderen zodat zij zich veilig voelen om zich kwetsbaar op te stellen. Zo wordt praten over gevoelens wat makkelijker en probeert de campagne de mentale gezondheid van kinderen en jongeren te bevorderen.

1.3 SOKO

Marc de Bel bracht in 2023, in samenwerking met het Fonds GavoerGeluk, het boek Soko uit. Dit boek gaat over een olifantje, Soko, die zijn mama verliest. Doorheen zijn rouwproces ervaart hij veel steun van zijn vrienden.

1.4 LESMAP

Bij dit boek hoort een lesmap waarbij je de handpop van Warme William kunt gebruiken ter ondersteuning.

Deze kan je ontlenuen via [jouw Logo](#) in de buurt of downloaden via de [Warme William website](#).

De handpop kan natuurlijk ook buiten het gebruik van de lesmap Soko worden ingezet.

Hoe? Laat je inspireren door deze gids.

2 AAN DE SLAG

2.1 START

Klaar voor actie?

- Laat je inspireren door deze gids vol ideeën
- Bestel de handpop, ontleen het boek Soko en de bijhorende lesmap bij [het Logo in jouw buurt](#).

Vragen of nood aan ondersteuning?

- Neem contact op met [het Logo in jouw buurt](#).

2.2 VOORDELEN VAN HET GEBRUIK VAN EEN HANDPOP

Het gebruik van handpoppen in de klas biedt verschillende voordelen. Hieronder vind je een overzicht¹:

Het heeft een positieve invloed op het **pedagogisch klimaat**. Kinderen voelen zich sneller ontspannen met een pop in de buurt, wat zorgt voor een betere concentratie.

Het biedt de kinderen een **vertrouwenspersoon**. De kinderen zien de pop als een kameraadje dat op hetzelfde tempo de wereld ontdekt en dezelfde dingen meemaakt als hen.

Kinderen die de pop als vertrouwenspersoon zien, voelen zich **veilig** en gaan hun gevoelens sneller durven uiten. Dit komt de **sociaal-emotionele ontwikkeling** ten goede.

De pop kan in alle thema's en bij alle activiteiten van pas komen.

- Praktisch: haal Warme William een week uit de klas. Laat hem nadien terugkomen en vertellen over een avontuur dat hij beleefde. *Bijvoorbeeld hij had zijn been gebroken en lag een week in het ziekenhuis. Hij vertelt over wat hij daar heeft meegemaakt en wie hem daar hielp. Introduceer zo het thema dokters en ziekenhuizen.*
- Extra: laat de kinderen aan Warme William vertellen wat ze de week ervoor gedaan hebben in de klas. Zo herhalen ze zelf de leerstof.

De pop kan een hulpmiddel zijn om de **aandacht te trekken** en vooral vast te houden. De kinderen zijn gewoon om naar de leerkracht te luisteren waardoor de aandacht na een tijd kan verzwakken. Als je de pop dan introduceert om iets uit te leggen of te herhalen, stijgt de aandacht weer.

De kinderen laten spelen met de handpop helpt bij de **taalontwikkeling**. Sommige kinderen gaan via de handpop gemakkelijker tot spreken komen omdat ze zich tijdens het spreken kunnen verschuilen achter de pop. Er is minder druk en kleuters durven meer fouten maken.

De handpop kan ingezet worden bij het **leren samenwerken** en **conflicten oplossen**.

¹ Pierre, S. P. (2016). *Het optimaal en duurzaam implementeren van de handpop in een kleuterklas* [PXL Education].

2.3 HOE GEBRUIK JE EEN HANDPOP?

Tips:

Laat de pop **oogcontact** hebben met de kinderen en met jezelf. Dit kan je oefenen voor de spiegel.

Maak **geen** te **grote bewegingen**. Door de mondbewegingen kleiner te houden, zullen de kinderen zich blijven focussen op de ogen. Bij grotere bewegingen worden kinderen vaak onrustiger.

Laat de pop **vloeiend bewegen**. Deze bewegingen komen best uit de pols.

Zorg dat de **mond** van de pop **synchroon beweegt** met hetgeen jij zegt.

Geef je pop een **eigen karakter**. Zorg dat dit karakter realistisch is. Hij mag niet alles durven of niet alles kunnen. De pop is bijvoorbeeld nieuwsgierig en wil veel ontdekken, maar is soms ook bang om fouten te maken.

Geef de pop een **eigen stem**. Let wel op dat die stem niet al te verschillend is van je eigen stem in functie van overbelasting.

Laat de pop **emoties** hebben. Door wat je zegt, de manier waarop je het zegt en de bewegingen die je de pop laat doen, kan je een emotie duidelijk overbrengen naar de kinderen.

Bouw de aanwezigheid van de pop **op**. De eerste kennismaking moet voorzichtig gebeuren, zo kan je vlug inzien of er een kind bang is. Laat iedereen op zijn eigen tempo kennis maken met de pop.

Aandachtspunten:

Laat de pop de **rol van opvoeder niet overnemen**. Hij moet gezien worden als een gelijkwaardig vriendje.

De pop is er **niet** om te **oordelen** of te **straffen**. Hij kan wel luisteren naar de motieven waarom een kind iets gedaan heeft.

Laat de pop zich **gedragen als een echt kind**. Laat hem fouten maken, dingen niet begrijpen, gevoelens tonen, zijn mening geven...

Toon dat de pop **openstaat** om **nieuwe vrienden** te maken en om te luisteren naar de geheimen van zijn vrienden.

3 INSPIRATIE

3.1 VOORSTELRONDE

De leerkracht introduceert Warme William als een speciale vriend die altijd klaar staat om te luisteren naar wat de kinderen te zeggen hebben. Laat iedereen zich voorstellen aan Warme William en laat Warme William hier al op reageren zodat ze hem leren kennen en een band opbouwen. Om hem te leren kennen, kunnen de kinderen zelf ook vragen stellen, zoals: wat is je lievelingseten of van waar ben je?

3.2 KRINGGESPREKKEN

De leerkracht plaatst Warme William elke ochtend in de kring en laat hem vragen stellen aan de kinderen, zoals:

- ➔ Hoe voel je je vandaag?
- ➔ Is er iets waar je graag over wilt praten?
- ➔ Wat was het eerste wat je dacht vanmorgen toen je opstond?

Let erop dat tijdens deze gesprekken iedereen naar elkaar luistert zonder te oordelen.

3.3 VERHAALTIJD

Kies boeken uit die relevant zijn voor het thema waarrond je die dag of week wil werken. Laat Warme William als voorlezer fungeren. Hij kan de kinderen betrekken door vragen te stellen en door met hen in gesprek te gaan over het verhaal.

- ➔ Voorbeeld: Soko (uit te lenen bij het [Logo in de buurt](#) of in sommige bibliotheken)

3.4 TROOSTHOEK

De leerkracht kan de handpop beschikbaar stellen in een speciale "troosthoek" waar kinderen Warme William kunnen gebruiken als ze behoefte hebben aan een luisterend oor.

Laat het kind dan zijn verhaal tegen Warme William vertellen of gebruik het als signaal dat het kind met iets zit en vraag eens hoe het gaat. Laat ook weten dat je wil luisteren als er iets is.

3.5 ALLEMAAL NIEUW

Telkens wanneer je met de kinderen een nieuw project start, op uitstap gaat, een nieuw thema inleidt... kan je Warme William enkele vragen laten stellen. Warme William kan tijdens het klasgesprek aangeven dat ook hij heel benieuwd is, en misschien wel een beetje bang of juist heel enthousiast. Op die manier wordt hij een trouwe bondgenoot voor de leerlingen op belangrijke momenten.

3.6 GEVOELSCIRKEL

Maak een cirkel op de grond (eventueel met krijt op de speelplaats) en maak hierin verschillende gekleurde vakken die emoties vertegenwoordigen (bv blij, boos, verdrietig, bang...). Laat Warme William situaties voorlezen en laat dan de kinderen in de cirkel gaan staan bij de emotie die ze bij die situatie voelen. Geef hen ook de kans om uit te leggen waarom ze in die cirkel zijn gaan staan.

Tip: geef genoeg keuzemogelijkheden en ga niet enkel voor de basisemoties. Denk bijvoorbeeld ook aan de emoties verwarring, trots, onzekerheid, schuld, opluchting... Zo heb je meer kans dat hun antwoorden verschillen. Op die manier kan je een gesprek starten hierover.

Voorbeelden:

- *Je verliest in een spelletje voetbal op de speelplaats*
- *Je krijgt een complimentje van de juf voor je tekening*
- *Je hebt ruzie met je beste vriend of vriendin*
- *Je krijgt een cadeau voor je verjaardag*
- *Je haalt een slecht cijfer op je toets*
- *Je verliest je huisdier*
- *Je wordt uitgenodigd voor een verjaardagsfeestje*
- *Je haalt een nieuw record in hoogspringen tijdens de sportles*
- *Je bent je huiswerk vergeten te maken*

- *Je krijgt een knuffel van een ouder/opvoeder*
- *Je geeft een cadeau aan een vriend/vriendin*
- *Je hebt een heel mooi boek uitgelezen*

Mogelijks meer onenigheid:

- *Je komt een hond tegen op weg naar huis*
- *Je bent ziek en moet een dag thuisblijven*
- *Je deelt een geheim met een goede vriend/vriendin*
- *Je wordt gekozen als teamkapitein in trefbal*
- *Je bent op sportdag en doet een hoogteparcours*
- *Je krijgt er een broertje/zusje bij*
- *Je gaat op kamp naar een land waar je nog nooit geweest bent*

3.7 BRIEVEN

Laat de kinderen een brief schrijven naar Warme William, waarin ze hun gedachten, zorgen of vragen delen.

- ➔ Merk je dat er verontrustende dingen geschreven worden, dan kan je met dit kind een gesprek aangaan. Plaats eventueel de Warme William handpop bij het gesprek voor een gevoel van vertrouwen.
- ➔ Haal enkele voorbeelden uit de brieven (anoniem), laat Warme William deze voorlezen en bespreek deze in de klas. Bv stel een kind voelt zich eenzaam in de klas, wat zouden jullie hieraan doen.

Tip: zeg er niet bij dat deze scenario's uit de brieven komen zodat kinderen niet gaan gokken wie dit geschreven heeft. Idealiter doe je dit enkele weken nadat ze de brieven geschreven hebben zodat ze de link met de brieven niet maken.

3.8 EMOTIEKAARTEN

Maak kaarten met verschillende emoties op en laat de kinderen om de beurt een kaart selecteren. Dit kan individueel plaatsvinden terwijl de rest bezig is met een andere activiteit, of in groepsverband. Vervolgens moedig je hen aan om met Warme William te delen waarom ze zich op dat moment zo voelen. Op deze manier leren kinderen hun emoties te identificeren en erover te praten. Als leerkracht kun je ervoor kiezen om bij Warme William te zitten en te reageren, of je kunt de kinderen laten praten tegen de pop zelf. Dit verlaagt de drempel om openlijk te spreken, maar betekent ook dat je geen controle hebt over wat er gezegd wordt. Het betekent dus ook dat je niet kan ingrijpen indien nodig.

Tip: doe dit regelmatig op een vast moment in de dag/week.

Tip: start dit concept met de vraag om te vertellen hoe hun dag of ochtend is verlopen tegen Warme William. Eens ze dit gewoon zijn kan je overschakelen naar de vraag hoe ze zich voelen.

3.9 VERLIESKOFFER

Stel een troostkoffer samen die je aan een kind die een moeilijke periode doorgaat kan meegeven of samen kan doorlopen. Denk bijvoorbeeld aan een scheiding thuis of aan het verlies van een ouder, grootouder of huisdier. Voorzie verschillende materialen zoals: knuffels, handpop, mandela's, kleurplaten of boeken rond thema's als dood, scheiden, verdriet...

Tip: heb extra aandacht voor diversiteit bij het samenstellen van de troostkoffer zodat kinderen en jongeren met een migratieachtergrond zich ook in de materialen herkennen. Probeer ook de rollenpatronen en stereotypen te doorbreken.

Tip: voorzie een begeleidende brief naar de ouders in de koffer. Hierin staat uitleg over de inhoud van de koffer, de reden waarom het kind de koffer meekreeg en tips om een open gesprek met het kind aan te gaan.

3.10 TONEEL

Laat de leerlingen toneelstukjes bedenken waarin ze een specifieke emotie uitbeelden. Je kunt ze in groepen laten werken waarbij elk groepje een kaartje krijgt met een emotie waarrond ze hun toneelstuk kunnen maken. Vervolgens kunnen ze hun toneelstukje voor de klas opvoeren, indien gewenst. Gebruik de Warme William pop als publiek die nadien positieve feedback kan geven, of laat de leerlingen de handpop en eventuele andere handpoppen gebruiken om het toneelstuk te spelen.

4 ANDEREN

Inspireer anderen door je actie zichtbaar te maken op sociale media.

Tag [@warmewilliam](#) en gebruik de hashtag [#warmewilliam](#).

Heb je zelf een actie uitgevoerd die nog niet in deze gids staat?

➔ Stuur alle info en leuke foto's door naar [jouw Logo in de buurt](#).